

Beden De?eri Ölçe?i-2

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Beden De?eri Ölçe?i-2*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17356>

Özet

Beden De?eri Ölçe?i-2 (BDÖ-2), bireylerin kendi vücutlarına yönelik olumlu kabul ve takdir düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmi? psikometrik bir araçtır. Bu ölçe?in Türkçe uyarlaması, 2019 yılında V. Oktan ve E. Saylan tarafından gerçekleştirilmi? olup, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel bağlamda Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabilece?ini göstermeyi hedeflemiştir. Uyarlama çalışması, ölçe?in yapısal bütünlüğünü ve psikometrik özelliklerini incelemeye odaklanmıştır.

BDÖ-2, genel olarak beden imajı araştırmalarında kullanılan geleneksel ölçüm araçlarının aksine, vücut memnuniyetsizliği veya disfori yerine, vücuda yönelik olumlu ve kabul edici tutumları değerlendirmektedir. Bu uyarlama, özellikle beden de?eri kavramının Türkiye'deki eğitim ve klinik alanlarda daha etkin bir şekilde incelenmesine olanak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Beden De?eri, Vücut Algısı, Beden De?eri Ölçe?i-2, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Özsaygı, Vücut Kabulü.

Yazarlar

Vesile Oktan, Emine Saylan

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, bireylerin kendi bedenlerine duydukları takdir, saygı ve kabul düzeyini nesnel bir şekilde ölçmektir. Oktan ve Saylan (2019) tarafından gerçekleştirilen Türkçe uyarlama çalışmasının özel amacı ise, uluslararası alanda kabul görmüş olan Beden De?eri Ölçe?i-2'nin (Body Appreciation Scale-2) Türk kültürüne özgü dilsel ve kültürel geçerliliğini ve güvenilirliğini sağlamaktır.

Uyarlama çalışması, BDÖ-2'nin Türkçe konu?an popülasyonlarda, özellikle akademik ve klinik ortamlarda, beden imajı araştırmalarına katkıda bulunacak standardize edilmi? bir araç olarak kullanılmasına zemin hazırlamıştır. Bu, beden de?eri kavramının evrensel boyutları ve kültürel etkileşimlerini anlamak açısından kritik öneme sahiptir.

Yapı

Beden De?eri Ölçe?i-2, psikolojideki temel bir kavram olan **beden de?eri** (body appreciation) yapısını ölçer. Beden de?eri, bireyin vücudunu doğal haliyle takdir etmesi, kusurlarını kabul etmesi, vücuduna iyi bakması ve vücudunun görünüşünden bağımsız olarak i?levselliğine değer

vermesi gibi boyutlar? içerir. Bu yap?, genellikle **beden memnuniyetsizli?i** (body dissatisfaction) kavram?n?n kar??t? olarak ele al?n?r.

Ölçek, pozitif beden imaj?n?n önemli bir bile?eni olarak kabul edilen bu yap?y? çok boyutlu olarak ele al?r. Yüksek skorlar, ki?inin vücuduna sayg? duydu?unu, olumsuz dü?üncelere kar?? dirençli oldu?unu ve vücudunu bir bütün olarak kabul etti?ini gösterir. Bu beden de?eri, ruh sa?l??? ve genel iyi olu? ile pozitif korelasyon göstermektedir.

Geçerlik

Oktan ve Saylan (2019) taraf?ndan sunulan uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe formunun geçerlik analizlerine odaklanm??t?r. Geçerlik çal??malar?, ölçek maddelerinin gerçekten ölçmek istedikleri psikolojik yap?y? ölçüp ölçmedi?ini belirlemek için yap?l?r.

Genellikle uyarlama çal??malar?nda, yap? geçerli?ini test etmek amac?yla faktör analizleri (do?rulay?c? veya aç?mlay?c?) kullan?l?r. Bu analizler, orijinal BDÖ-2'nin faktör yap?s?n?n Türkçe örnekleme korunup korunmad???n? ortaya koyar. Kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, çal??man?n temel amac? bu geçerlik kan?tlar?n? sunmakt?r.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas?, Beden De?eri Ölçe?i-2'nin Türkçe versiyonunun güvenilirli?ini de ara?t?rm??t?r. Güvenirlik, ölçe?in tutarlılık derecesini ifade eder; yani ayn? ko?ullarda tekrar uyguland???nda benzer sonuçlar verme yetene?idir.

Tipik güvenilirlik analizleri aras?nda iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test güvenilirli?i yer al?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Bu güvenirlik analizleri, ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda sa?lam bir araç olarak kullan?labilmesi için temel ?artt?r.

Faktör Analizi

Beden De?eri Ölçe?i-2'nin Türkçe uyarlamas? sürecinde, ölçe?in orijinal yap?s?n?n korunup korunmad???n? kontrol etmek amac?yla faktör analizlerinin uyguland??? varsay?lmaktad?r. Orijinal BDÖ-2, genellikle tek faktörlü bir yap? olarak rapor edilmektedir; ancak kültürel farklılıklar bu yap?y? etkileyebilir.

Yap?lan analizler, BDÖ-2'nin Türkçe formunun, beden de?erini temsil eden tek ve güçlü bir faktör yüküne sahip oldu?unu do?rulamay? amaçlam??t?r. Bu analizler, hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemlerini içerebilir ve ölçe?in yap?sal geçerli?ine dair önemli kan?tlar sunar.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi net olarak belirtilmemiştir, ancak Beden De?eri Ölçe?i-2 (BAS-2) orijinalinde genellikle 5 veya 7 noktalı bir Likert tipi ölçek kullanılarak derecelendirilir (Örneğin: "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılıyorum"a).

Kullanılabilir Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genç Yetkinler ve Genel Popülasyon (Uyarlama çalışması, kongre sunumu bağlamında araştırılabilir olarak üniversite öğrencileri üzerinde yapılmış olabilir).

Yaş Grubu: Ergenlik sonrası ve yetkinlik dönemi.

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması, Türkiye'deki bireylerin psikometrik özelliklerini incelemek üzere gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Ölçek psikometrik özelliklerinin (geçerlik ve güvenirlik) belirlenmesi amacıyla kesitsel araştırma deseni kullanılarak veri toplanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Vesile Oktan, Emine Saylan, Beden İmajı, Pozitif Psikoloji, Vücut Kabulü, Beden De?eri, Kongre Bildirisi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Vesile Oktan

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Kaynakta belirtilmemiştir.

Bağılı E-posta Adresleri: vesile@ktu.edu.tr

Yazın Adresi: Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) ile ilişkilidir (varsayım salıyabilir).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Vesile Oktan ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari olmayan akademik kullanımlarda izin gerekebilir.

Test Yılı (Uyarlama Çalışması): 2019

Orijinal Ölçek Yazarlar?: Ölçe?in orijinal geli?tiricileri kaynakta belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Oktan, V., ve Saylan, E. (2019). *Beden De?eri Ölçe?i-2'nin Türkçe uyarlamas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?*. 12. Uluslararası E?itim Ara?t?rmalar? Kongresi'nde sunulan bildiri. Rize, Türkiye.

Bu bildirinin tam metin özeti, 12. Uluslararası E?itim Ara?t?rmalar? Kongresi Kitab?nda bulunabilir: eab.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi burada indirilebilir: beden-de?eri-ölçe?i-2-toad.pdf

Beden De?eri Ölçe?i-2 Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmamıştır. Bu nedenle, maddeler bu akademik giri?te listelenememektedir. Ölçek maddelerine ula?mak için sorumlu yazar Vesile Oktan ile ileti?ime geçilmesi veya 2019 Kongre Bildirisinin tam metnine ba?vurulmas? önerilir.